

dosarul nr. 3ra-1594/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. T. Avasiloaie)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Negru, A. Pahopol, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

18 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Biroul vamal Centru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „Nemțanu Service” împotriva Biroului vamal Chișinău, intervenient Societatea cu răspundere limitată „Gorservit Trans” cu privire la repunerea în termenul de adresare în judecată, anularea deciziei de regularizare și recunoașterea ilegalității răspunsului,

împotriva deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Nemțanu Service”, a fost casată hotărârea din 27 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

constată:

La data de 17 octombrie 2016 SRL „Nemțanu Service” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Chișinău, intervenient SRL „Gorservit Trans” cu privire la anularea deciziei de regularizare și recunoașterea ilegalității răspunsului.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, SRL „Nemțanu Service” a importat în țară și a beneficiat de aplicarea tratamentului tarifar favorabil, pentru motivul destinației finale - includerea în capitalul statutar al întreprinderii SRL „Nemțanu Service”, un autocar de model XXXXX.

A menționat că, la data de 01 octombrie 2015, SRL „Nemțanu Service” a încheiat cu SRL „Gorsevit Trans” un contract de arendă a autobuzului de marca XXXXX număr de înregistrare XXXXXX cu plata lunar în sumă de 1000 de lei. Acest contract a fost înregistrat la ÎS CRIS „Registru”.

A susținut că, în aceeași zi, administratorului SRL „Nemțanu Service”, un jurist i-a comunicat că în situația în care întreprinderea a beneficiat de aplicarea tratamentului tarifar favorabil, pentru motivul destinației finale - includerea în

capitalul statutar al întreprinderii, întreprinderea nu este în drept să transmită mijlocul de transport în locațiune, arendă sau să-l vândă.

A afirmat că având în vedere acest fapt, administratorul a dat dispoziție de a rezilia imediat contractul de arendă, fapt care și s-a realizat. În așa fel, în aceeași zi, s-a încheiat acordul de reziliere a contractului de arendă, care potrivit prevederilor Codului civil, a produs efecte imediate. Unitatea de transport nu a fost transmisă în locațiune către SRL „Gorsevit Trans”.

A relevat că reclamanta nu a transmis în arendă autobusul întreprinderii SRL „Gorservit-Trans”, iar ulterior careva plată de arendă nu a perceput reieșind din acest contract. Astfel, contractul de arendă a fost reziliat, fără a produce careva efecte juridice și fără a fi executat.

A declarat că având în vedere că contractul deja a fost înregistrat la ÎS CRIS Registru, administratorul al SRL „Nemțanu Service”, a solicitat de la administratorul SRL „Gorservit-Trans” să fie operată radierea contractului de arendă cu înregistrarea contractului de comodat, care a fost încheiat, chestiune care urma anume SRL „Gorsevit Trans” să o realizeze. În pofida acestui fapt SRL „Gorsevit Trans” a încălcat înțelegerea și nu a realizat sarcina de înregistrare a acordului de reziliere a contractului de arendă și de înregistrare a comodatului.

A susținut că între SRL „Nemțanu Service” și SRL „Gorsevit Trans” nu au existat relații de arendă, nu s-a executat contractul de arendă și nu au fost onorate de către părți careva obligații în cadrul acestui contract de arendă. Menționează că, unitatea de transport XXXXX număr de înregistrare XXXXX, rămâne a fi în capitalul statutar al SRL „Nemțanu Service” și că nu a existat intenția de a fi scoasă din capitalul statutar al acesteia.

A indicat că la data de 29 iulie 2016, Biroul Vamal Chișinău a emis o decizie de regularizare cu nr. 875, prin care reclamantul a fost obligat să achite valoarea suplimentară a plăților de care a beneficiat la momentul devamării prin aplicarea tratamentului tarifar favorabil, pentru motivul destinației finale - includerea în capitalul statutar al întreprinderii SRL „Nemțanu Service”, un autocar de model XXXXX.

A menționat că nefiind de acord cu această decizie de regularizare, la data de 05 august 2016 a depus contestație prin care a solicitat anularea deciziei de regularizare, însă prin răspunsul din 19 august 2016 a primit refuz.

A solicitat recunoașterea că prin răspunsul nr. 28/11-13094 din 19 august 2016 i-a fost încălcat dreptul prevăzut de articolului 28 al Legii cu privire la tariful vamal; a recunoaște ilegal răspunsul nr. 28/11-13094 din 19 august 2016; a recunoaște ilegală și a anula decizia de regularizare din 29 iulie 2016 a Biroului Vamal Chișinău emisă cu nr. 875, prin care reclamantul a fost obligat să achite valoarea suplimentară a plăților de care a beneficiat la momentul devamării prin aplicarea tratamentului tarifar favorabil, pentru motivul destinației finale - includerea în capitalul statutar al întreprinderii SRL „Nemțanu Service”, un autocar de model XXXXX, cu repunerea reclamantului în termenul de adresare în instanța de judecată; a încasa de la pârât cheltuielile de judecată suportate de reclamant pentru asistența avocatului.

Prin hotărârea din 27 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost respinsă cererea SRL „Nemțanu Service” cu privire la repunerea în termenul de

adresare în instanța de judecată și a fost respinsă acțiunea depusă de SRL „Nemțanu Service” ca depusă cu omiterea termenului de adresare în instanța de judecată.

Prin decizia din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către SRL „Nemțanu Service”, a fost casată hotărârea din 27 aprilie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii.

Instanța de apel admitând cererea apelantei cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanța de judecată, făcând referire la art. 14, 15 alin. (1), 16 alin. (1) și 17 alin. (1), (4)-(6) al Legii contenciosului administrativ, și-a argumentat concluzia prin faptul că, SRL „Nemțanu Service” a înaintat acțiunea la data 17 octombrie 2016, cu depășirea termenului de prescripție de 5 zile, însă apelanta s-a aflat în imposibilitate obiectivă de a depune cerere de chemare în judecată în termenul stabilit, deoarece potrivit informație eliberate de Departamentul Poliției de Frontieră din 07 februarie 2017, administratorul întreprinderii Oleg Nemțanu în perioada 10 august 2016 până la data de 23 octombrie 2016 a fost plecat în deplasare de serviciu de 7 ori, lipsind din RM pe o perioadă de 29 de zile, fapt confirmat și prin ordinele de deplasare anexate la materialele cauzei.

Totodată, instanța a constatat că în întreprindere pe parcursul a. 2016 au activat doar doi angajați, administratorul Oleg Nemțanu și contabilul Valeria Negara.

La fel, instanța de apel a stabilit că la 12 octombrie 2016, administratorul SRL „Nemțanu Service” a plecat în deplasare și a revenit la data de 17 octombrie 2016, zi în care nemijlocit a și depus cererea de chemare în judecată.

A mai stabilit instanța de apel că anterior plecării în deplasare din 12 octombrie 2016, SRL „Nemțanu Service”, a depus în termen, la data de 10 octombrie 2016, cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Chișinău cu privire la contestarea deciziei de regularizare nr. 875 din 29 iulie 2016 însă prin încheierea din 13 octombrie 2016 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, a fost restituită.

Cu referire la pretenția SRL „Nemțanu Service” privind recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul Serviciului vamal nr. 28/11-13094 din 19 august 2018 și constatarea faptului că prin răspunsul dat i-a fost încălcat dreptul prevăzut de art. 28 al Legii cu privire la tariful vamal, instanța de apel respingând-o ca neîntemeiată a constatat că, Serviciul vamal nu a emis careva act administrativ cu caracter normativ sau individual prin care ar fi vătămat un drept al SRL „Nemțanu Service”, or, prin răspunsul la contestația depusă Serviciul Vamal doar a informat reclamantul referitor la legalitatea acțiunilor biroului vamal, deoarece răspunsul în cauză nu produce nici un efect juridic față de SRL „Nemțanu Service”.

În partea ce ține de argumentele privind admiterea acțiunii de anulare a deciziei de regularizare nr. 875 din 29 iulie 2016, instanța de apel a considerat că, în situația în care la 20 ianuarie 2016 între SRL „Nemțanu Service” și SRL „Gorsevit Trans” a fost încheiat acordul de reziliere a contractului de arendă nr. 2 din 20 ianuarie 2016, contract care a avut ca obiect de locațiune autocarul de model „SETRA S 417 HDH”, întreprinderea reclamată nu poate fi obligată la achitarea drepturilor de import de care a fost scutită, or, SRL „Nemțanu Service” a beneficiat de tratament tarifar preferențial anume la importul mijlocului de transport susmenționat, destinat majorării capitalului social al acestei întreprinderi, facilitare

acordată în temeiul art. 103 alin. (1) , pct. 29 Cod fiscal, art. 28 lit. q²) din Legea cu privire la tariful vamal și Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale stabilite la art. 103 alin. (1) pct. 29 Cod fiscal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.145 din 26 februarie 2014.

Totodată, instanța de apel a reținut că urmare a contractului de arendă nr. 2 din 20 ianuarie 2016 a autocarului de model XXXXX apelantul nu a beneficiat de nici o prestație din partea SRL „Gorsevit Trans”, iar pârâtul nu a prezentat careva probe că apelanta a beneficiat de careva surse financiare, urmare a contractului de locațiune sau că autocarul a fost vizat în activitatea SRL „Gorsevit Trans”.

La data de 17 septembrie 2018, Biroul Vamal Centru a declarat recurs împotriva deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece a fost emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normele de drept material, a fost interpretată în mod eronat legea, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

A menționat că instanța de apel a dat o apreciere distinctă de instanța de fond asupra circumstanțelor intimatei potrivit căreia a fost omis termenul de adresare în instanța de judecată.

A susținut că instanța de apel a repus în termen intimata fără a ține cont de toate probele ce demonstrează că SRL „Nemțanu Service” a avut calitatea de potențial reclamant înaintând în termen legal cerere de chemare în judecată, însă din motive imputabile a fost restituită.

A indicat că pentru a beneficia de facilitatea fiscală –inclusiv în capitalul statutar prin majorarea acestuia, activele materiale pe termen lung nu pot fi comercializate, transmise în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar pe parcursul a 3 ani din data validării declarației vamale sau eliberării facturii. Contrar acestor prevederi legale SRL „Nemțanu Service” a dat în arendă autocarul importat cu acordarea de facilități vamale fapt probat prin contractul de arendă, iar pe cale de consecință se impune achitarea taxei vamale și TVA de la valoarea de intrare a acestora.

A considerat drept neîntemeiate argumentele intimatei precum că, nu a avut o transmitere de facto în locațiune, or, probele anexate la materialele cauzei demonstrează statutul juridic al activelor materiale.

La fel a considerat neîntemeiată concluzia instanței de fond potrivit căreia în urma încheierii contractului de folosință nu s-a efectuat nici un transfer bănesc, or, acest fapt nu a fost demonstrat de către intimată, iar instanța a dat apreciere doar pe baza supozițiilor verbale ale reprezentantului Ilie Gîlcă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 10 iulie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 17 septembrie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Biroul vamal Centru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Biroul vamal Centru, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Biroul vamal Centru, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Biroul vamal Centru se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic